

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ДЛЯ ДІТЕЙ

50 РОКІВ ЗАРАДИ ДИТИНИ

Аналітична довідка
за результатами локального дослідження
Національної бібліотеки України для дітей

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ДЛЯ ДІТЕЙ

50 РОКІВ ЗАРАДИ ДИТИНИ

Аналітична довідка
за результатами локального дослідження
Національної бібліотеки України для дітей

ББК 78.349.5

П 53

УДК 023

Відповідальна за випуск А.І. Гордієнко.
Укладач Є.Ю. Подокопна.
Літературний редактор О.А. Кадькаленко.

50 років зароди дитини : аналіт. довідка за результатами локал. дослідж. Нац. б-ки України для дітей / Нац. б-ка України для дітей ; уклад. Є. Ю. Подокопна. – Київ, 2016. – 14 с.

У аналітичній довідці подано узагальнену інформацію локального дослідження, проведеного у рамках підготовки до 50-річчя Національної бібліотеки України для дітей. Під час дослідження були вивчені питання якості інформаційно-бібліотечних послуг, ступеню значущості бібліотеки в житті користувачів та привернення уваги до дитячого читання.

© Національна бібліотека України для дітей

У 2017 році Національна бібліотека України для дітей відзначатиме свій 50-річний ювілей. З метою визначення рівня ефективності бібліотечно-інформаційних послуг, поінформованості громадськості та користувачів бібліотеки, ступіню значущості бібліотеки в житті відвідувачів, а також привернення їхньої уваги до святкування ювілею проводилося локальне дослідження «50 років заради дитини».

Об'єктом дослідження стали користувачі бібліотеки – діти, батьки, вчителі, бібліотекарі.

Суб'єктом дослідження – читацька компетентність користувачів бібліотеки – діапазон використання бібліотечно-інформаційних послуг.

Дослідження проводилося на сайті НБУ для дітей під загальною рубрикою «Національній бібліотеці України для дітей – 50 років» згідно з розробленою програмою¹ методом онлайн-опитування.

Для реалізації мети дослідження, використовуючи можливості інтернет-сервісу **Google Форми**, було розроблено інструментарій — онлайн-анкету користувача «50 років заради дитини».

В інструментарії для респондентів-користувачів було використано 7 багатоваріативних запитань, які періодично змінювалися, та 2 багатоваріативних запитання, які залишалися постійними при кожній зміні анкети. Про чергову зміну запитань сповіщалося у новинах на сайті та у соціальних мережах.

Усього в онлайн-опитуванні (з 25 квітня по 12 вересня 2016 р.) взяли участь 128 користувачів НБУ для дітей. З них:

- постійних – 88 (68,7%);
- віртуальних – 22 (17,2%);
- випадкових – 10 (7,8%);
- в минулому – 8 (6,3%).

За віковими категоріями респонденти розподілилися наступним чином:

- інший вік – 90 (70,3%);
- 10-12 років – 15 (11,7%);
- 6-9 років – 10 (7,8%);
- 13-15 років – 8 (6,3%);
- 16-18 років – 5 (3,9%).

---

¹50 років заради дитини: програма та методика локального дослідження / Нац. б-ка України для дітей / укл. О.Б. Петренко. – Київ, 2016. – 5 с.

50 років заради дитини

Дорогі друзі! Бібліотека проводить on-line опитування користувачів: дітей, батьків, вчителів, бібліотекарів. Кожного місяця запитання-тести будуть оновлюватись. Запрошуємо вас до участі!

* Обов'язательно

В якому році заснована Національна бібліотека України для дітей? *

- 1958
- 1967
- 1937

Ви користувач бібліотеки... *

- Постійний
- Віртуальний
- Випадковий
- В минулому

Вкажіть свій вік *

- 6-9 років
- 10-12 років
- 13-15 років
- 16-18 років
- Інший вік

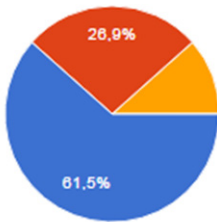
Готово

Готово!

ПЕРШЕ запитання онлайн-опитування –
«ЧИ ЗАДОВольНЯЄ ВАС ДІяльНІСТЬ біБліотеки?»:
«так», «частково», «ні».

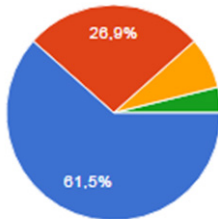
З 25 квітня по 7 травня на нього відповіли 26 користувачів.

Чи задовольняє Вас діяльність бібліотеки?

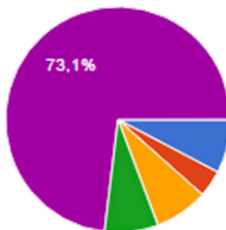
- так – 16 (61,5%);
- частково – 7 (26,9%);
- ні – 3 (11,5%).

Ви користувач бібліотеки...

- постійний – 16 (61,5%);
- віртуальний – 7 (26,9%);
- випадковий – 2 (7,7%);
- в минулому – 1 (3,8%)

Вкажіть свій вік

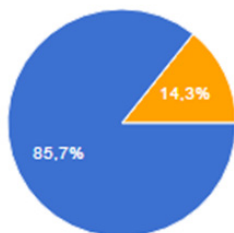

- 6-9 років – 2 (7,7%);
- 10-12 років – 1 (3,8%);
- 13-15 років – 2 (7,7%);
- 16-18 років – 2 (7,7%);
- інший вік – 19 (73,1%).

ДРУГЕ запитання – «**ЧИ Є БІБЛІОТЕКА АВТОРИТЕТОМ:** «для Вас», «Ваших друзів», «батьків», «колег», «ні».

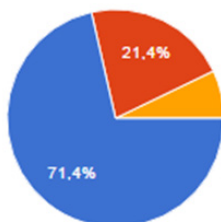
З 10 травня по 30 травня на нього відповіли 14 користувачів.

Чи є бібліотека авторитетом

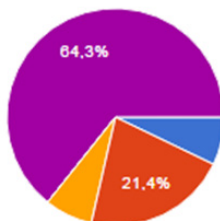
- для Вас – 12 (85,7%);
- для Ваших батьків – 2 (14,3%);
- інші варіанти відповідей обрані не були.

Ви користувач бібліотеки...

- постійний – 10 (71,4%);
- віртуальний – 3 (21,4%);
- випадковий – 1 (7,1%),
- в минулому – 0 (0%)

Вкажіть свій вік

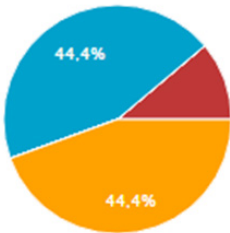
- 6-9 років – 1 (7,1%);
- 10-12 років – 3 (21,4%);
- 13-15 років – 1 (7,1%);
- 16-18 років – 0 (0%);
- інший вік – 9 (64,3%).

ТРЕТЄ запитання – «ЯК ЧАСТО ВИ ВІДВІДУЄТЕ БІБЛІОТЕКУ?:
«щотижня», «1-2 рази на місяць», «я тут «живу», «кілька разів на 2-3 місяці», «декілька разів на рік», «за необхідністю», «тільки віртуально», «тільки на екскурсії», «жодного разу».

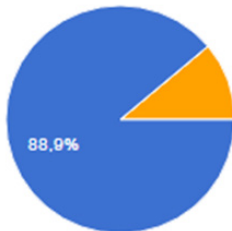
З 31 травня по 7 червня на нього відповіли 9 користувачів.

Як часто Ви відвідуєте бібліотеку?

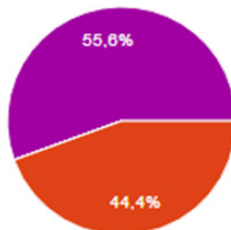
- я тут «живу» – 4 (44,4%);
- за необхідністю – 4 (44,4%);
- жодного разу не відвідав – 1 (11,2%);
- інші варіанти відповідей обрані не були.

Ви користувач бібліотеки...

- постійний – 8 (88,9%);
- віртуальний – 0 (0%);
- випадковий – 1 (11,1%);
- в минулому – 0 (0%)

Вкажіть свій вік

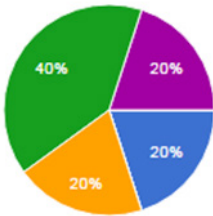

- 6-9 років – 0 (0%);
- 10-12 років – 4 (44,4%);
- 13-15 років – 0 (0%);
- 16-18 років – 0 (0%);
- інший вік – 5 (55,6%).

ЧЕТВЕРТЕ запитання – «**ЧИМ ВАС ПРИВАБЛЮЄ БІБЛІОТЕКА?**»
«наявністю великої кількості книжок», «можливістю безкоштовного отримання інформації з мережі Інтернет», «оперативністю та якістю обслуговування», «святковістю і комфортністю», «можливістю розкрити свої здібності й таланти», «нічим».

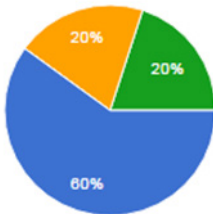
З 8 червня по 4 липня на нього відповіли 5 користувачів.

Чим Вас приваблює бібліотека?

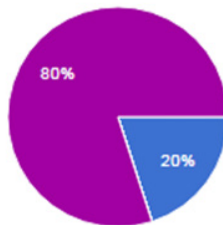
- святковістю і комфортністю – 2 (40,0%);
- наявністю великої кількості книжок – 1 (20,0%);
- оперативністю та якістю обслуговування – 1 (20,0%);
- можливістю розкрити свої здібності й таланти – 1 (20,0%);
- інші варіанти відповідей обрані не були.

Ви користувач бібліотеки...

- постійний – 3 (60,0%);
- віртуальний – 0 (0%);
- випадковий – 1 (20,0%);
- в минулому – 1 (20,0%)

Вкажіть свій вік

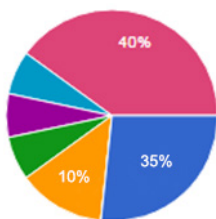
- 6-9 років – 1 (20,0%);
- 10-12 років – 0 (0%);
- 13-15 років – 0 (0%);
- 16-18 років – 0 (0%);
- інший вік – 4 (80,0%).

П'ЯТЕ запитання – «ЯКИМИ ФОРМАМИ БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОСЛУГ ВИ КОРИСТУЄТЕСЯ НАЙЧАСТІШЕ?»

«отримання книг на абонементі», «читання літератури в читальному залі», «довідково-бібліографічна допомога з пошуку джерел інформації», «участь у роботі гуртків, театральних студій та ін.», «консультативна допомога психолога», «відвідування масових заходів», «використання інтернет-послуг», «інше».

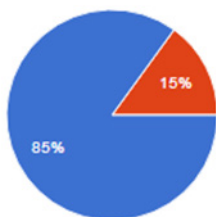
З 4 липня по 22 липня на нього відповіли 20 користувачів.

Якими формами бібліотечно-інформаційних послуг Ви користуєтеся найчастіше?

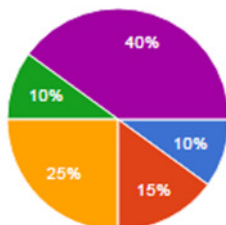
- отримання книг на абонементі – 8 (40,0%);
- використання інтернет-послуг – 7 (35,0%);
- довідково-бібліографічна допомога з пошуку джерел інформації – 2 (10,0%);
- відвідування масових заходів – 1 (5,0%);
- консультативна допомога психолога – 1 (5,0%);
- участь у роботі гуртків театральних студій тощо – 1 (5,0%).

Ви користувач бібліотеки...

- постійний – 17 (85,0%);
- віртуальний – 3 (15,0%);
- випадковий – 0 (0%),
- в минулому – 0 (0%)

Вкажіть свій вік

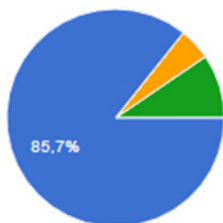
- 6-9 років – 2 (10,0%);
- 10-12 років – 3 (15,0%);
- 13-15 років – 5 (25,0%);
- 16-18 років – 2 (10,0%);
- інший вік – 8 (40,0%).

ШОСТЕ запитання – «ХТО ІЗ БІБЛІОТЕКАРІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ ДЛЯ ДІТЕЙ МАЄ ДЕРЖАВНУ НАГОРОДУ «ГЕРОЙ УКРАЇНИ»?»:

«Кобзаренко Анастасія Степанівна», «Гордієнко Алла Іванівна», «Шамаріна Тетяна Василівна», «Шемота Ольга Сергіївна».

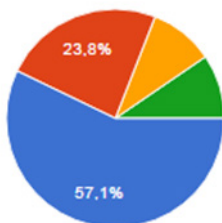
З 22 липня по 18 серпня на нього відповів 21 користувач.

Хто із бібліотекарів Національної бібліотеки України для дітей має державну нагороду «Герой України»

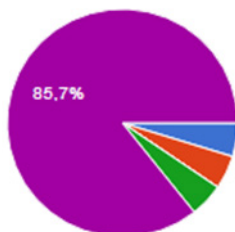
- Кобзаренко Анастасія Степанівна – 18 (85,7%);
- Шемота Ольга Сергіївна – 2 (9,6%);
- Шамаріна Тетяна Василівна – 1 (4,8%);
- інші варіанти відповідей обрані не були.

Ви користувач бібліотеки...

- постійний – 12 (57,1%);
- віртуальний – 5 (23,8%);
- випадковий – 2 (9,5%),
- в минулому – 2 (9,5%)

Вкажіть свій вік

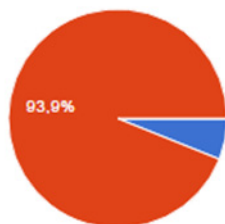

- 6-9 років – 1 (4,8%);
- 10-12 років – 1 (4,8%);
- 13-15 років – 0 (0%);
- 16-18 років – 1 (4,8%);
- інший вік – 18 (85,7%).

СЬОМЕ запитання –
**«В ЯКОМУ РОЦІ ЗАСНОВАНА НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА
УКРАЇНИ ДЛЯ ДІТЕЙ?»**
«1958», «1967», «1937».

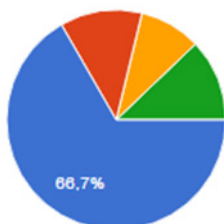
З 18 серпня по 12 вересня на нього відповіли 33 користувача.

В якому році заснована Національна бібліотека України для дітей?

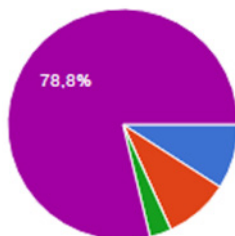
- 1967 рік – 31 (93,9%);
- 1958 рік – 2 (6,1%).
- Іншого варіанту відповіді отримано не було.

Ви користувач бібліотеки...

- постійний – 22 (66,7%);
- віртуальний – 4 (12,1%);
- випадковий – 3 (9,1%),
- в минулому – 4 (12,1%)

Вкажіть свій вік

- 6-9 років – 3 (9,1%);
- 10-12 років – 3 (9,1%);
- 13-15 років – 0 (0%);
- 16-18 років – 1 (3,0%);
- інший вік – 26 (78,8%).

Аналіз відповідей онлайн-опитування «50 років заради дитини» надав можливість зробити висновки щодо мети дослідження. 68,7% відповідей респондентів свідчать про те, що більшість відвідувачів сайту задоволені послугами бібліотеки. 61,5% відвідувачів є постійними користувачами бібліотеки, але серед них превалює вікова категорія, що визначена у дослідженні як «інший вік». Тобто, за новинами НБУ для дітей частіше слідкують не діти, а особи старшого віку – їхні батьки, більш дорослі члени родини, вчителі та фахівці бібліотечної сфери (70,3%).

Значний авторитет та високу ступінь значущості НБУ для дітей серед користувачів було підтверджено 85,7% відповідей респондентів. Також цей факт підкріплюється тим, що 44,4% користувачів так часто відвідують бібліотеку, що можна сказати, що вони «живуть» у ній. Респонденти-користувачі радо відвідують книгозбірню як за «покликом душі», так і за необхідністю (теж 44,4% відповідей). Бібліотека приваблює користувачів усім: можливістю отримати книжку на абонементі (це мета відвідування бібліотеки для більшості читачів), скористатися інтернет-послугами й довідково-бібліографічною допомогою з пошуку джерел інформації, відвідати масові заходи, отримати консультативну допомогу психолога, взяти участь у роботі гуртків і театральних студій. Це свідоцтво спроможності бібліотеки задовольнити інформаційно-духовні потреби свого користувача.

Відповіді на два останні запитання показали не тільки високу ступінь обізнаності користувачів з історією бібліотеки та її досягненнями, а й проілюстрували їхню зацікавленість життям та діяльністю НБУ для дітей.

Онлайн-опитування продемонструвало, що працівники бібліотеки вже 50 років знаходяться на вірному шляху служіння багатотисячній армії не одного покоління юних користувачів. Їхній девіз – «Заради дитини працюємо і творимо» – цілком себе виправдовує. А невисока кількість заповнених анкет тільки підкреслює, що бібліотекарям є над чим працювати. Адже саме відсутність координованих дій у донесенні інформації до користувача між відділами і спричинила низький рівень активності респондентів у онлайн-опитуванні. Як тільки інформацію про дослідження було оприлюднено в соціальних мережах та регулярно повідомлялося на відділах обслуговування користувачів, кількість респондентів збільшилася на третину.

Проведення онлайн-опитування «50 років заради дитини» – це «перша ластівка» інформаційного менеджменту з підготовки бібліотеки до святкування свого 50-річного ювілею, яке й підтвердило необхідність координованих дій у підготовці та проведенні ювілейних заходів.